

Een tijger in je bed

Over het boek

Auteur: Bibi Dumon Tak

Illustrator: Ingrid & Dieter Schubert

Uitgeverij: Querido

Over de makers

Bibi Dumon Tak is schrijfster. Ze groeide op in Rotterdam met een heleboel dieren aan haar zijde. De liefde voor het dierenrijk en de natuur inspireerde haar tot het schrijven van non-fictie voor kinderen. In 2001 verscheen haar eerste boek "Het koeienboek", waarvoor ze meteen een Zilveren Griffel kreeg. Nadien sleepte ze nog zes Griffels in de wacht. "Winterdieren" (2012) werd bekroond met een Gouden Griffel en "Laat een boodschap achter in het zand" (2019) leverde haar een Zilveren Griffel op. In 2018 won ze voor haar gehele oeuvre de prestigieuze Theo Thijsenprijs voor kinder- en jeugdliteratuur.

Bron: <https://www.iedereenleest.be/over-lezen/reeks/de-leeswereld-van-bibi-dumon-tak>

Meer weten? Beluister de Grote Vriendelijke Podcast met Bibi Dumon Tak: <http://www.degrotevriendelijkepodcast.nl/e/aflevering-02-bibi-dumon-tak/>

Ingrid en Dieter Schubert hebben samen een omvangrijk oeuvre. Dankzij een toegewijde leerkracht aan de Rietveldacademie publiceerden ze in 1980 hun eerste gezamenlijke prentenboek, "Er ligt een krokodil onder mijn bed!". Intussen behoren de prentenboeken van het illustratorenechtpaar tot de klassiekers van de Nederlandse jeugdliteratuur. Onder meer "Platvoetje" (1986), "Monkie" (1986), en "Woeste Willem" (1992) werden in de loop der jaren meermaals heruitgegeven. Op de vraag wat hun werk typeert, antwoordde Ingrid ooit: "De subtiele grapjes, als ik dat mag zeggen. Soms moet je drie keer kijken tot je de details ziet die we met heel veel plezier in de tekening gestopt hebben. Maar ook onze nauwkeurigheid."

Bron: https://www.dbnl.org/tekst/coil001lexi01_01/lvdj00876.php

Korte inhoud

Het boek begint en eindigt met waargebeurde verhalen over de tijger. In het eerste verhaal vindt een man een tijger in zijn bed. In het laatste verhaal raakt een geitje 'bevriend' met een tijger. Tussendoor krijg je allerhande informatie over tijgers. In korte hoofdstukjes lees je over hun familie, vacht, gedrag en eetgewoonten.

1. VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- blinddoek
- dekentje

Bekijk samen de cover.

- Denk je dat de tijger slaapt? Waarom (niet)? (ja, dat zie je aan zijn houding en hij ligt onder een knus dekentje; nee, hij heeft alleen zijn ogen dicht, hij kan elk moment opspringen)

Toon vervolgens de rode schutbladen met zwarte pootafdrukken.

- Wat zie je? Waarover denk je dat het verhaal zal gaan? (de tijger van op de cover heeft sporen nagelaten; de scherpe klauwen tegen de rode achtergrond zien er gevaarlijk uit; misschien gaat de tijger op jacht...)

Doe een voorbereidend rollenspel om spanning op te wekken:

- Bedenk samen een slaaplied voor de tijger op de voorkant van het boek. Start bijvoorbeeld met de zin "Slaap tijger slaap".
- Nodig de juryleden uit voor een rollenspel. Iemand speelt een tijger, iemand anders een geitje en de overige juryleden zijn zangers en/of muzikanten.
- De tijger legt zich te rusten in het midden van de ruimte en doet een blinddoek om.
- De zangers en/of muzikanten brengen het zelfbedachte slaaplied.
- Ondertussen krijgt het geitje de taak om de tijger een dekentje te bezorgen. Dat moet stiekem gebeuren, want niemand weet of de tijger slaapt of waakt!
- Slaagt het geitje erin om het dekentje onopgemerkt over de tijger heen te gooien? Dan heeft het een slaapplek verdiend. De tijger moet zijn plaats aan het geitje afstaan.
- Is de tijger waakzaam genoeg om het geitje een tik te geven, zonder recht te staan? In dat geval neemt de tijger de plaats van het geitje in. Natuurlijk moet de tijger ook een opvolger aanduiden. Wie wordt de nieuwe koning?

2. TIJDENS HET LEZEN

Het boek bestaat uit drie delen. Hieronder volgen enkele tips om bij de opbouw stil te staan.

- Tijdens het eerste deel "Echt gebeurd" toon je een tekening van de tijger in bed. Je kan hiervoor de cover van het boek gebruiken.
- Voor het tweede deel "Zo zit het met tijgers" maak je bijvoorbeeld een overzichtsblad met tekeningen of symbolen per hoofdstuk. In de bijlage bij deze inspiratiefiche vind je een collage.
- Het derde deel heet opnieuw "Echt gebeurd" en gaat over de 'vriendschap' tussen tijger Amoer en een geitje. Toon de tekening op pagina 57 vooraleer je dit laatste deel aan de juryleden voorleest.

3. NA HET LEZEN

3.1. Dit verhaal is waar

Alles wat in dit boek staat, is waar. Zeg dat de schrijfster het gezegd heeft. Maar is dat echt zo?

- Hoe weet je of een verhaal waar is? (het staat in een boek, dus ik geloof het; als je een verhaal ongelooflijk vindt, dan kan je het op internet opzoeken; dat is ook wat de schrijfster zelf voorstelt, kijk maar op pagina 19: "Zoek dan maar eens op internet: Man vindt tijger in bed" en op pagina 60: "Tik maar in op internet: Tijger en geit")
- Doe samen onderzoek naar de tijgerverhalen. Kan je ze op internet terugvinden? Zo ja, weet je nu zeker dat het waargebeurde verhalen zijn? (waarschijnlijk zijn de verhalen waar, want we hebben verschillende bronnen gevonden: 1) een boek, 2) filmpjes en 3) artikels met foto's) Hieronder vind je bronmateriaal om de bespreking voor te bereiden.
- Artikel met foto: "Indiaas gezin vindt tijger in bed na overstromingen": <https://nos.nl/artikel/2294277-indiaas-gezin-vindt-tijger-in-bed-na-overstromingen>
 - Filmpje "Bijzonder: geit en tijger beste vriendjes": <https://www.youtube.com/watch?v=27apeyqwRsY>
- Op pagina 10 is de tijger aan het woord: "Ik wil geen bad, maar een bed". Hoe weet de schrijfster wat de tijger denkt? (dat weet ze niet; de schrijfster vertrekt van nieuwsartikels en laat er haar eigen fantasie op los; ze verzint wat de tijger denkt en voelt; zo krijg je een spannend verhaal)

- Vind je het belangrijk dat de verhalen waargebeurd zijn? Is een waargebeurd verhaal volgens jou interessanter om lezen dan een fantasieverhaal? Waarom (niet)?
- Vind je het leuk dat er ook allerlei weetjes in dit boek staan?

Tijd voor een tijgerquiz! Leg de juryleden de volgende zinnen voor. Zijn ze waar of niet waar? Telkens als de juryleden akkoord gaan, steken ze een tijger in de lucht. In de bijlage bij deze inspiratiefiche vind je een tijgersjabloon, gebaseerd op een tekening uit het boek. Voorzie eventueel stokjes om de tijgers op te plakken.

- “Het boek begint als een sprookje.” (de eerste zin is de sprookjesformule “Er was eens”)
- “Elke poes is een neef van de tijger.” (dat klopt; de tijger is een soort kat, net als de leeuw, de panter, de poema en de lynx; op de pagina’s 20-22 lees je dat ze allemaal familie zijn van elkaar)
- “De leeuw is de koning van de dieren.” (op pagina 24 lees je dat de tijger de grootste en sterkste katachtige is; volgens de schrijfster is de leeuw de “slappe neef” van de tijger)
- “De makers van het boek houden van een spannend verhaal. Ze zoomen in op de gevaarlijke kant van de tijger.” (op pagina 25 vergelijkt de schrijfster de klauwen en tanden van de tijger met harken en dolken; op pagina 34-35 vind je een tekening van een tijger in een plas rode waterverf; de schrijfster beschrijft ook in geuren en kleuren hoe de tijger een hert verslindt)
- “Een tijger heeft zijn familie nodig. Samen jagen ze op herten en zwijntjes.” (een tijger heeft inderdaad vlees op het menu staan, maar rent er in zijn eentje achteraan)
- “Als je goed rondkijkt, vind je in ons land wilde katten en tijgers.” (in België en Nederland leven een paar wilde katten (p 43); voor tijgers moet je naar de dierentuin)
- “De tekenaars maken graag mopjes. Op pagina 40 hebben ze het lichaam van een tijger aan de kop van een leeuw getekend!” (er bestaan wel degelijk lijgers en teeuwen; dat zijn de kinderen van gewone leeuwen en tijgers)
- “In de tekeningen is de tijger altijd aan het slapen.” (niet waar, in sommige tekeningen kijkt de tijger de lezer zelfs recht in de ogen, zoals op de achterkant van het boek, op pagina 1 (tijger bij volle maan), pagina 9 (tijger tussen de struiken) en pagina 13 (tijger in de deuropening))

3.2. Een streepje poëzie

MATERIAAL

-
- papier (idealiter minimum 300 gram)
-
- acrylverf
-
- verfrölers of brede penselen
-
- schalen met water
-
- tijgers op stokjes (zie de bijlage bij deze inspiratiefiche)
-

Herlees en bespreek samen met de juryleden het volgende tekstfragment op pagina 28: “De vacht van de tijger is goud met wit en zwart. De kleur van: de zon en de sneeuw en de nacht.”

- Hoe vind je de zinnen klinken? (ritmisch, ze doen aan een gedicht denken)
- Stel je voor dat je bij dit stukje tekst een tekening mag maken. Wat teken je en welk tekenmateriaal gebruik je? (een gouden tijger bij maanlicht; een strepenpatroon zoals op de pagina’s 30-31; waterverf voor het landschap en harde kleurpotloden voor (tijger)details)
- Ben je tijdens het lezen bijzondere zinnen tegengekomen? Zo ja, welke?

Nodig de juryleden uit om tijgerlandschappen te maken.

- Bestudeer samen met de juryleden een paar landschappen in het boek. (bijvoorbeeld: donkerblauw nachtschap (eerste pagina’s); paars regenlandschap (p.10-11); groen bamboelandschap (p.28-29); rode plas bloed (p.34-35))
 - Heb je een verfkleur gekozen? Doe verf op je roller of penseel en strijk er in lange halen mee over je blad, tot je een basislaag hebt waarmee je blij bent. Als je de kleur minder intens wil maken, dan kan je de verf aanlengen met water.

- Nu is het tijd om details in je landschap aan te brengen. Wie voor een regenlandschap kiest, kan met witte verf of een wit kleurpotlood streepjes aanbrengen, zoals op pagina 10-11. Probeer ook eens struikgewas te tekenen, of een bed.
- Hang alle landschappen op een rij aan de muur, zodat je één lang landschap krijgt.

Kies een van de volgende spelletjes als slotactiviteit.

- Nodig één of meerdere juryleden uit om met tijgers op stokjes langs de landschappen te lopen. Voor de tijgers kan je het sjabloon in de bijlage bij deze inspiratiefiche gebruiken.
 - Laat de juryleden al wandelend een verhaal over de tijger verzinnen.
 - Inspiratie nodig? Begin bijvoorbeeld met “Er was eens een tijger...” of “Ken jij het verhaal van de tijger die koning werd?”
- Vraag jurylid A om een tijgerstokje bij een stuk landschap naar keuze te houden.
 - Jurylid B stelt een vraag over het dagelijkse leven van de tijger, zoals “Wat is de tijger aan het doen?” of “Waar slaapt de tijger?”
 - Jurylid A bedenkt een antwoord.
 - Is het antwoord volgens de andere juryleden juist of fout? Zoek eventueel samen naar een antwoord op internet.
 - Heb je zin in een poëtische uitdaging? Vraag jurylid A dan om een antwoord te verzinnen waarin een kleur voorkomt. (bijvoorbeeld: de tijger schuilt voor de paarse regen)

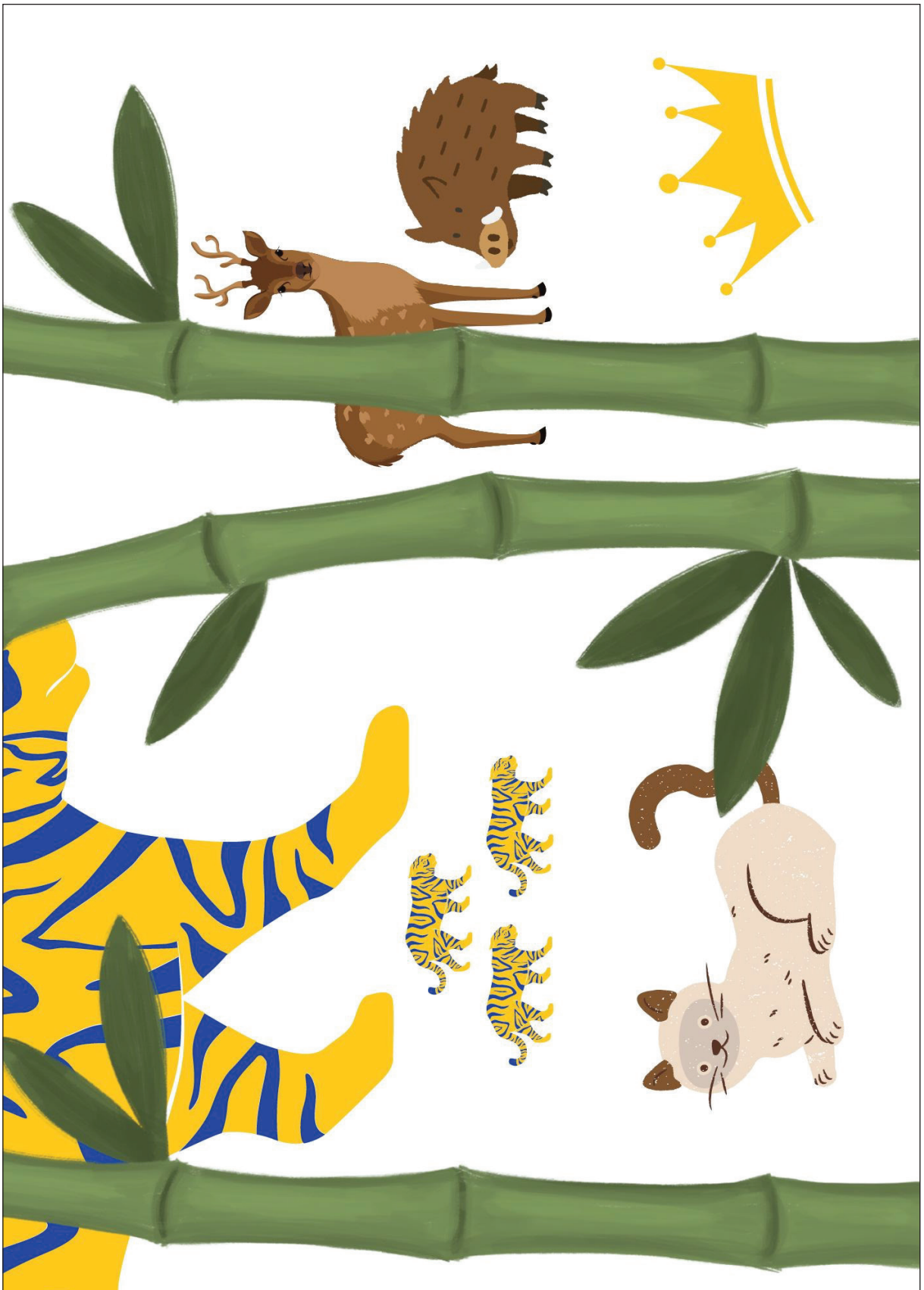
4. VERDER LEZEN

- Kunnen vogels niezen? / Katrijn De Wit en Inge Rylant (ill.) (Pelckmans, 2021)
- Dier boek / Karen Leten en Barbara Soenen (ill.) (Davidsfonds/Infodok, 2019)
- Vosje / Edward van de Vendel en Marije Tolman (ill.) (Querido, 2018)

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op ‘Lezen’ en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

Bijlage

Bijlage

